

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Бобоев Чурабой Абдусаломович дар мавзӯи: “Гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор” барои дарёфти дараҷаи илми номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 03.02.01- Ботаника

Маълумотҳои дар натиҷаи омӯзиши гулсангҳо бадастомада дар ҳалли илман асосноки масъалаҳои ҳифзи табиат, мониторинги экологӣ, муайянкунии заминларзаҳои таърихӣ метавонанд истифода шаванд. Таҳқиқотҳои лихенологӣ дар омӯзиши харобшавии системаҳои табиӣ, камшавии гурӯҳҳои гуногуни таксономӣ, ки дар натиҷаи таъсири рӯзафзуни омилҳои антропогенӣ ба амал меояд, аҳамияти калон доранд. Таҳқиқоти флористӣ барои чунин корҳо ҳамчун асос хизмат мекунад. То ҳол доир ба лихенофлораи қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор маълумоти пароканда мавҷуд буд.

Корҳои илми дар боло зикргардида хусусияти умумӣ доранд, яъне дар онҳо оид ба омӯзиши набототи қисматҳои алоҳидаи Тоҷикистон маълумот дода шудааст. То ҳол таҳқиқоти мушаххас оид ба систематика, экология ва шаклҳои ҳаётии гулсангҳо дар минтақаи омӯзиш вучуд надорад, яъне таҳқиқоти Бобоев Ҷ. иқдоми нахустин мебошад.

Таҳқиқоти мазкур дар омӯзиши лихенофлораи Тоҷикистон аҳамияти муҳим дорад, зеро гулсангҳо яке аз қисматҳои махсуси экосистемаҳои табиӣ ба ҳисоб мераванд. Таҳқиқи намудҳои флораи гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор ва таҳлили хусусиятҳои систематикӣ, таксономӣ ва экологии онҳо аҳамияти назариявӣ дорад. Аҳамияти умумибиологии он дар тақсимшавии намудҳо дар қабатҳои ҷойгиршавии набототи он дар биотопҳои гуногун дида мешавад.

Диссертант гулсангҳои қисми ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисорро ба чунин муҳитҳои экологӣ ҷудо намудааст: гулсангҳои эпилитӣ ё петрофитӣ (гулсангҳое, ки дар болои сангҳо, шахҳо ва харсангҳо мерӯянд), гулсангҳои эпифитӣ (гулсангҳое, ки дар танаи дарахтону буттаҳову алафҳо мерӯянд); гулсангҳои эпигенӣ (гулсангҳое, ки дар рӯйи хок мерӯянд), гулсангҳои

эпифити (гулсангхое, ки дар танаи уشناхо мерӯянд), гулсангҳои муфтхӯр (гулсангхое, ки дар талломи гулсангҳои дигар зист мекунанд). Ҳамаи он 314 намуде, ки дар минтақаи омӯзиш ба қайд гирифта шудааст, онҳо ба ин муҳитҳои экологии номбаршуда ҷудо карда шуданд. Дар натиҷаи таҳқиқотҳо муайян шудааст, ки дар қисми ҷанубии каторкӯҳи Ҳисор 206 намудро гулсангҳои эпифити (65,60%), 45 намудро гулсангҳои эпифити (14,33%), 12 намудро гулсангҳои эпигени (3,82%), 5 намудро гулсангҳои эпифити (1,59%), 6 намудро гулсангҳои муфтхӯр (1,91%) ташкил додаанд.

Бояд тазаққур дод, ки қор аз ҳатоғҳои имлоӣ ва маъноғӣ ҳоли нест, лекин ба ин камбудихо нигоҳ накарда рисола ба талаботи ҚОА ҷавобгӯ буда, муаллиф Бобоев Ҷ.А. барои дарёфти номзади илмҳои биолоғӣ аз рӯйи ихтисоси 03.02.01- Ботаника сазовор мебошад.

Корманди кафедраи ботаникаи
Донишгоҳи давлатии Самарқанд
ба номи Шароф Рашидов

PhD. Абдирасулов Фаррух

Абдирасул Ёғли

Имзои Абдирасулов Ф.-ро тасдиқ менамоям:

Сардори шӯъбаи кадрҳои
Донишгоҳи давлатии Самарқанд
ба номи Шароф Рашидов

Абдуллоева Ситора
Хуррамовна

140104, ш. Самарқанд хиёбони
Донишгоҳ 15.
Тел: + (998) 91 5310410:
Email: zhalov_kholmurod@rambler.ru

01.02.2023